Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 20. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЛЮТОГО 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 2, 1984 No. 20. VOL. XCI.

Посадник Джерзі Сити вшанував Роковини української державности

Мейор Дж. МекКен (на задньому пляні, зліва, біля щоглі) з українською групою.

Джерзі Сити, Н.Дж. — Посадник цього міста Джеральд МекКен пошанував місцеву українську громаду, як і його попередники, вже 31-ий рік підряд, проголошуючи 22-го січня Днем Української Незалежности та вивішуючи український синьо-жовтий прапор на ратуші міста поряд американського зоряного прапора. Ця церемонія відбулася в четвер, 19-го січня, в приміщеннях Міської ради та в присутності представників місцевої громади та УНСоюзу і В-ва „Свобода", які, як відомо, мають своє приміщення в цьому місті.

Слід пригадати, що власне Джерзі Сити було першим містом, в якому в 1954 році започатковано ці вже традиційні відзначення роковин проголошення Актів Незалежности і Соборности України, а з тим і своєрідне визнання міськими і стейтовими властями права українського народу на волю й незалежність.

Українську групу очолювали голова Народного Дому Володимир Біляк і головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис. В склад групи входили ще: головний касир УНС Уляна Дячук, деякі працівники Головної Канцелярії і В-ва „Свобода", Стефан Миколишин (УККА), Стефан Чуйко (Корпорація Народний Дім), Галина Гаврилюк і Евгенія Рубчак (СУА), Микола Шеремета і Степан Островський (Округа УНС) о. Іван Височанський, парох української католицької церкви свв. Петра і Павла, Франц Колодій („Самопоміч"), суддя Роберт Челок, Олесь Благітка ,член Ради контролі чиншів при міській управі, Василь Бойко (ООЧСУ), Оксана Шеремета (СУМА), пластуни Григорій Кушнір і Роман Шевчук, Михайло Вархол та інші громадяни. Як і кожного року участь в церемоніях бере шеф місцевої поліції Джан Фриц, який гордиться своїм українським „корінням".

Після відчитання проклямації мейор МекКен дав наказ вивісити український прапор на щоглі ратуші, що й зроблено під спів „Ще не вмерла Україна" присутніх громадян.

Дітройт вшанував роковини державности і соборности

Дітройт, Миш. (В.П.). — В п'ятницю вранці, 20-го січня ц.р., хоч термометр показував біля 10 степенів нижче зера, понад 20 представників різних організацій під проводом д-р Марусі Бек, Емілії Запорожець і М. Віхорека взяли участь у святочному піднесенні українського національного прапора тут біля будівлі міста-повіту. Гордо маяв на високій щоглі блакитно-жовтий прапор побіч зоряного американського і тим сповіщав населенню обабіч ріки Дітройт, ЗСА і Канади, що почалися урочисті відзначення роковини проголошення державности і соборности України — історичних Актів 22-го січня 1918 і 1919 років. До спільного святкування цих роковин з українською громадою закликали все населення Дітройту та стейту Мишиген раніше підписаними проклямаціями губернатор Джеймс І. Бленчер і мейор Колмен А. Янг. В короткій промові д-р М. Бек висловила непохитну віру, „що прийде час, коли замість у далекому Дітройті, підноситиметься український національний прапор у рідному Києві".

У неділю, 22-го січня, майже в усіх церквах метрополії були відправлені Богослужби в честь українського народу. Від вчасного пополудня численні учасники заповнювали простору авдиторію Фіцджералд школи, де відбувся святочний концерт. На відкритій сцені красувалися золотистий тризуб і дати світлих історичних подій України та ціла низка організаційних прапорів.

Американський гимн відспівав соліст-баритон Ярема Цісарук під фортепіяновий супровід Лесі Кізими, а відтак з грудей учасників пронеслося могутнє „Ще не вмерла Україна". Зенон Василькевич, голова Метрополітального Відділу УККА, коротким вступним словом відкрив програму, вітаючи біля 1,500 зібраних учасників, серед них духовенство обидвох церков, колишніх вояків українських армій, між ними Дмитра Герчанівського, учасника і живучого свідка проголошення ІУ Універсалу на Софійській площі в Києві 1918 року. Привітав представників стейтової леґіслятури, міських управ Дітройту та інших довколишніх міст, а теж представників поневолених Москвою народів: литовців, естонців, альбанців, словаків, поляків, румунів, чехів і хорватів.

В офіційній частині Дана Феденко, нещодавно вибрана краля української преси, відчитала проклямацію губернатора Бленчера, якою він проголосив 22-го січня 1984 року „Днем Українсь-

Закінчення на ст. 3

Покажуть український фільм в публічній бібліотеці Ню Йорку

Ню Йорк. — Найбільша публічна бібліотека Ню Йорку, що міститься при 42-ій вулиці і 5-ій авеню, проголосила показ серії міжнародних фільмів, що будуть показані кожного четверга в місяцях лютому і березні о год. 6:00 по полудні.

Поміж широко відомими фільмами, які будуть висвітлені — фільм Роберта Росселліні про Людвика XIУ чи фільмова версія „Зачарованого флейту", опери Моцарта — у четвер, 22-го березня ц.р. буде висвітлений український фільм „Тіні забутих предків", що здобув світовий розголос.

Усі фільми будуть мати англійські підзаголовки. Вони будуть висвітлені не у головній бібліотеці, а у її відділі, Джефферсон Маркет, що міститься на Авеню оф Америкас ч. 425. Вступ на показ фільмів є вільний.

НТШ заплянувало ряд конференцій

Ню Йорк. — З канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка повідомляють, що весняний сезон публічних конференцій та доповідей розпічнеться річною конференцією на українсько-польські теми, що їх влаштовують НТШ, Українська Вільна Академія Наук та Польський Науковий Інститут у Ню Йорку.

В минулому році така конференція відбулася у приміщеннях Українського Інституту Америки і її господарем було НТШ і УВАН. А в цьому році, на зміну, господарем конференції буде згаданий Польський Інститут й конференція відбудеться в суботу, 10-го березня ц.р., в приміщенні того Інституту під числом 59 Схід 66-та вулиця. В конференції візьмуть участь від НТШ і УВАН професори Марта Богачевська-Хом'як, Григорій Грабович і Орест Субтельний, а від Польського Інституту професори Станіслав Бараньчак і Фелікс Ґросс та редактор Влодзімєж Бончковський. Конференцію відкриє проф. Тадеуш Ґромада, українських доповідачів представить ред. Іван Кедрин-Рудницький, голова Комісії українсько-польських студій НТШ а закриє проф. Тарас Гунчак від УВАН. Конференція проходитиме в трьох мовах: українській, польській і англійській.

У суботу, 7-го квітня ц.р., в новому будинку НТШ, під числом 63 Четверта авеню, побіч Астор плейс, відбудеться 4-та річна конференція Шевченкознавства, в якій візьмуть участь дійсні члени НТШ професори Юрій Шевельов, який матиме доповідь на тему „Слов'янські ріки: Шевченко проти Пушкіна?"; Богдан Рубчак на тему „Питання батька в поезії Шевченка" та Петро Одарченко на тему „Збірники праць 25-ої і 26-ої наукових шевченкознавчих конференцій в Києві. Провід конференцій — проф. Леонід Рудницький, науковий секретар НТШ. Конференція розпічнеться о год. 4-ій по полудні.

У суботу, 5-го травня ц.р., відбудеться в домі НТШ конференція присвячена 45-річчю смерти Михайла Драй-Хмари, члена славетного гурту київських клясиків, в якій візьмуть участь д-р Оксана Драй - Хмара Ашер, донька поета, проф. Василь Лев, проф. Томас Бирд, ред. Роберт Спеллер, видавець листів Драй-Хмари зі заслання, які саме появилися з друку в англійській мові, й інші.

Уряд УНР протестує проти участи СССР в Олімпіяді

Сан Франсіско, Каліф. (ОУПС-УІБ). — Перебуваючи в Каліфорнії, голова екзильного Уряду УНРеспубліки д-р Ярослав Рудницький простудіював справу цьогорічних Олімпійських Ігрищ у Лос Анджелесі й совєтську в них участь.

Всупереч загально прийнятій американські опінії, що підсовєтські змагуни як „Russians" репрезентуватимуть СССР як цілість, голова Уряду склав меморандум на адресу президента Міжнародного Олімпійського Комітету Дж. А. Самаранча й голови Олімпійського організаційного комітету в Лос Анджелесі Пітера Іберрота, вказуючи на основну аномалію цьогорічної Олімпіяди — пляновані виступи підсовєтських змагунів без їхньої національної ідентифікації, як українців, білорусів ,литовців, лотишів, естонців тощо. Замість спорту уряд СССР провадить політику русифікації на цьому міжнародному полі, забороняючи олімпійцям виступати під власними національними прапорами.

В зв'язку з цим автор меморандуму пропонує не допустити СССР до цьогорічної Олімпіяди, бо уряд СССР ни визнає „ідентифікації й групування змагунів згідно з їхньою національною приналежністю". Тільки таким чином — пишеться в меморандумі — уряд СССР зрозуміє, що „міжнародна спортова спільнота не годиться з імперіялістичними акціями Москви в ділянці спорту й надуживанням людських і національних прав у ньому".

Відбудеться чергова виставка А. Оленської-Петришин

Морріставн, Н. Дж. — Чергова виставка картин мисткині Аркадії Оленської —Петришин відбудеться тут в приміщенні мистецького музею при Норманді Гайтс ровд, від суботи 4-го лютого до неділі 18-го березня.

Це вже друга з черги виставка картин мисткині в цьому музеї. Перша виставка втішалася великим успіхом відвідувачів і отримала добру фахову критику англомовної преси. Особливо позитивно оцінила її праці Айлін Ваткінс в газеті „Стар Леджер".

Мисткиня народилася в Україні і прибула до цієї країни зі своїми родичами в 1949 році. Маґістерку з мистецтва отримала з Гантерського коледжу, а її безпосередніми вчителями мистецтва були такі відомі професори як Роберт Мотервелл і Вілліям Базіотіс. Мистецькі твори А. Оленської-Петришин виставлялись раніше в Бодлі ґалерії в Ню Йорку, в Корт ґалерії в Чикаґо університеті, в Торонтонському і Мерилендському університетах, Українсько-Канадській Мистецькій Фундації, в Українському Інституті Модерного Мистецтва, в Оксфордській ґалерії в Едмонтоні, Канада, і в стейтовому музеї в Ню Джерзі. Її праці знаходяться в багатьох приватних колекціонерів ЗСА, Канади, Франції, Німеччини, Великобританії, Китаю та інших країн.

Бажаючі взяти участь у відкритті виставки повинні зголоситися телефонічно на число згаданого музею (201) 538-0454.

Товариство Бандуристів випустило платівку

Ню Йорк. — Товариство Бандуристів, що створилося два роки тому, зібравши учасників літніх таборів, які щоліта влаштовує Капеля Бандуристів ім. Шевченка, зі спільним репетуаром під диригуванням маестра Григорія Китастого, випустило плиту під назвою „Літа молодії".

На одному боці платівки пісні: „Ой, з-за гори кам'яної" М. Леонтовича; „Їхав козак за Дунай" ар .Г. Китастого; „Весела річенька" Бойко-Філіпенко; „Сирітка" ар. Ялиневича, для бандури Г. Китастий, сольо Уяна Клюфас, „Ой, попливи, утко" обр. М. Опришко.

На звороті — інструментальна в'язанка з твору „Байда" Г. Хоткевича; „Як поїхав мій миленький", ар. Г. Китастий; „Ішов козак ліс без ліщину" М. Леонтовича, сольо: Наталка Гончаренко і Михайло Сердюк; „А мій милий умер", народна пісня, солістка Ліза Лукашенко; „Дозволь мені, мати", народна пісня; та „Ой, із-за гори — у неділю п'ю", ар. Г. Китастий.

Плиту цю можна придбати за 8 дол. в Товаристві Бандуристів: Society of Ukrainian Bondurists, 84-82 164 St., Jamaica, N. Y. 11432.

Дж. Кеннан все ще говорить про зв'язки з СССР

Ню Йорк. — Колишній амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу Джордж Кеннан, виступаючи тут з нагоди ювілею нюйоркського стейтового університету, заявив, що не зважаючи на неуспішність співпраці на вершинах, і брак порозуміння між урядами ЗСА і СССР, американські організації й індивідуальні громадяни повинні вдержувати зв'язки з Москвою на нижчому рівні і тим самим співпрацювати з СССР аж до часу поки не зміняться політичні настрої в світі, а політичні лідери не визнають конечности такої співпраці, без якої не можливо буде забезпечити мир і виелімінувати війну, як розв'язку конфліктів між державами.

„У мене, як колишнього амбасадора, залишилося дуже сумнівне враження про пертрактації на 'горі' і здібність розв'язувати конфлікти. Це може статися тільки з допомогою зацікавлених у співпраці народів", — заявив Дж. Кеннан присутнім. Він, очевидно, не відкидає конечности розмов на найвищому державному рівні, але успіхи таких розмов можуть бути тільки тоді, якщо обидва народи започаткують на нижчому рівні, співпрацю на науковому, культурному, торговельному, виміні студентів і досвіду з різних ділянок праці.

Кеннан свідомий того, що наукова співпраця, чи тільки обмін науковцями з тоталітарною державою може бути використаний нею для своїх пропаґандивних цілей і поширення шпигунства. Дуже часто в ролі науковців приїжджають, і приїжджали раніше, не вчені, а специ КҐБ, але цього, на його думку, не треба боятися, бо „демократична система настільки сильна в своїх основах, що її не можуть захитати чи зруйнувати, як дехто думає, поліційні агенти".

Президент інституту для міжнародних наук Ричард Красно підтримав на симпозіюмі міркування Дж. Кеннана, кажучи, що зв'язки і обмін думками між урядовими чинниками З'єднаних Стейтів Америки і Совєтським Союзом та іншими комуністичними державами стоять на найнижчому рівні від багатьох років. Крім того, додав він, СССР випередив ЗСА у приділенні стипендій для студентів з країн так званого Третього світу і Латинської Америки.

Заступниця головного бібліотекаря Конґресової бібліотеки ЗСА Керол Німайр похвалилася, що бібліотека, не зважаючи на напруження відносин, не переривала співпраці ані з одною з комуністичних держав, включаючи Кубу і окупований совєтськими військами Афганістан. Вона закликала учасників робити всякі старання для відпруження політичної ситуації і до продовження співпраці на культурнім і науковім рівнях.

Політичні спостерігачі відмічують, що ліберальні кола в ЗСА такі симпозіюми влаштовують в різних частинах ЗСА, а їхньою метою є заставити Уряд змінити курс і повернутися до політики детанту, великим прихильником якої весь час був Дж. Кеннан.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНЕ РАДІО Сомалії повідомило в понеділок, 30-го січня, про те, що шість етіопських військових літаків бомбардували північнозахідні райони Сомалії, вбивши при тому 40 осіб, а 80 поранивши. Радіо столиці Сомалії Моґадішу повідомило, що основна маса жертв — це студенти збомбардованої школи в прикордонному місті Борама, 65 миль на північний захід від столиці провінції Гаргейза. Етіопські літаки совєтського виборбництва МІҐ бомбардували також інші місцевості, але школи там були незначні.

ТРИ ФРАНЦУЗЬКІ ЛІКАРІ, які працювали в зонах діяльности афганських повстанців,заявили в понеділок, 30-го січня, в Ню Йорку, що за останні місяці кампанія совєтських і афганських урядових військ проти повстанців в основному зосереджена на цивільних об'єктах. В совєтській загарбницькій термінології це називається „знищення матеріяльної бази афганських бандитів", а насправді це нищення всього живого і неживого на шляху до опанування нескореним народом. „Навіть загублені в горах три-чотири нещасні хатини не можуть врятуватися від совєтських бомб", - сказав лікар Паскаль Матей. Лікарка Льоренс Льомонієр заявила: „Ми всі знаємо що є мільйони втікачів, які покинули Афганістан. Але є ще другі мільйони так званих внутрішніх втікачів". І цих внутрішніх втікачів, більше, а доля їх набагато гірша — совєтські окупанти знищили їхні доми і поля, а допомоги ніякої нізвідки. Всі троє були спіймані совєтськими військами і обвинувачені в шпигунстві. Лише втручання уряду Франції та прохання французької комуністичної партії допомогли вирватися трьом французьким лікарям з совєтського полону.

ЄГИПЕТ ЗАЯВИВ, що він приймає запрошення Організації ісламської конференції та повертається в членство тієї організації, в яку входять 45 мусулманських країн.

КЕРІВНИК АМЕРИКАНСЬКОЇ делеґації на переговорах про зменшення кількости стратегічного озброєння Едвард Ровні заявив у понеділок, 30-го січня, що ЗСА та СССР є в стані „зробити перелом" у цих переговорах, якщо Москва погодиться на відновлення переговорів. Виступаючи перед кореспондентами після зустрічі з президентом Роналдом Реґеном, Ровні представив деякі зміни в попередньому становищі та заявив, що Адміністрація хотіла б розглянути можливості об'єднання переговорів про обмеження стратегічних озброєнь з переговорами про обмеження ракет середнього засягу, якщо совєтська сторона погодиться на такий плян.

ІЗ САЛЬВАДОРУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що серед товарів, які продаються на галасливому центральному ринку провінціяльної столиці Сан Вісенте, є продукти харчування, які ЗСА передали Сальвадорові як дар: на великих мішках пшениці, муки, кукурудзи, рижу, подарованих ЗСА, так і написано „Не для продажу або обміну", але сальвадорські спекулянти, мабуть, не знаючи англійської мови або розраховуючиу, що покупці не знають її, безсоромно і відкрито продають подаровані продукти харчування.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена видала розпорядження щоб одинокий репортер, який передає вісті із ЗСА кубинському пресовому аґентству, залишив країну. Державний департамент повідомив у понеділок, 30-го січня, що репортер Роберт Рутка, канадієць, який має свій осідок у Ню Йорку і який має договір з кубинським аґентством Пренса лятіна передавати вісті із ЗСА, буде висланий з ЗСА за відмову зареєструватися на отримання спеціяльного дозволу на ведення справ з Кубою, яка вважається „ворожою країною".

ДЕМОКРАТИ ВИМАГАЮТЬ ВІДТЯГНЕННЯ ВІЙСЬК З ЛИВАНУ

Вашінгтон. — Лідери демократів у Палаті Репрезентантів узгіднили у вівторок, 31-го січня, текст резолюції, яка вимагатиме від президента Роналда Реґена розпочати „скоре та упорядковане виведення" контингенту морської піхоти з Ливану.

Лідери зігнорували протести у своїх власних рядах, які вимагали включити в резолюцію визначений термін виведення військ. Прихильники визначення дати виведення мотивували цей пункт тим, що будь-яка резолюція, яка не встановлює часу виведення є пуста заява. Правдоподібно вони внесуть ще поправку в той час, як резолюція буде поставлена на голосування в Палаті Репрезентантів через кілька тижнів.

Лідери демократів вважають, що визначення точної дати обмежить дії Президента, викличе непотрібну критику політики демократів і, можливо, викличе певну кризу. Але у відповіді критикам і щоб задовільнити їх мова резолюції, яка критикує Президента є „значно різкішою", ніж вона була в попередніх проєктах резолюцій.

Запропонована резолюція, яка обговорюватиметься ще на зборах демократичної партії в середу, також вимагає від Президента, щоб він видав відповідну заяву до 30-ох днів в якій були б подані подробиці пляну виведення морської піхоти і замінення її військами інших країн.

Такий крок демократів представляє узгоджену резолюцію, яка не має сили закону. Президент не зобов'язаний виконувати її, але вона зробить великий тиск на Президента, щоб він щось зробив у цьому напрямі. Якщо Президент і надалі залишиться бездіяльним на таку вимогу Палати Репрезентантів, „Конґрес очевидно знайде інші шляхи, щоб добитися свого", — сказали лідери демократів.

В ПОЛЬЩІ ПІДВИЩИЛИ ЦІНИ НА 10 ВІДСОТКІВ

Варшава, Польща. — Ціни на основні продукти харчування підвищені в Польщі з першого лютого в середньому на 10 відсотків. В офіційних повідомленнях сказано, що початкова реакція населення була спокійна. Все таки військовому режимові генерала Войцєха Ярузельского вдалося різними викрутами втихомирити хвилю народного обурення проти майже щорічних підвищень цін.

Офіційне пресове агентство ПАП повідомило про збори робітників на підприємствах всієї країни, які висловлюють незадоволення підвищенням цін, але повідомлень про якісь рішучі протести не було покищо. Лише в одному випадку після Служби Божої в католицькій церкві в південнозахідньому промисловому місті Вроцлаві декілька сотень вірних пробували організувати демонстрацію, але як тільки появилася поліція, люди розійшлися.

Спочатку уряд плянував набагато більше підвищення цін з початком нового року, але зваживши на різні всенародні протести, потім уряд відклав на деякий час підвищення цін, а їх висоту дещо знизив.

Уряд вирішив поступати цього разу обережніше з підвищенням цін, бо саме підвищення цін у минулому дали поштовх до народних виступів і бунтів, які викликали політичні кризи в 1956, 1970 і 1980 роках. Останнє намагання підвищити ціни в 1980 році змело комуністичну верхівку зі своїх керівних посад, викликало цілий ряд страйків і в результаті породило вільну профспілку „Солідарність".

Офіційні представники уряду заявили, що проконсультувавшись з народом, уряд вирішив збільшити ціни лише частково, що є крайнє необхідно для полегшення важкого стану польської економіки.

Щоб уникнути різких протестів і заворушень, уряд вирішив наперед проголосити пляни збільшення цін та обговорити їх з народом. Обговорення тривало два місяці. Проти підвищення цін виступали підпільні лідери забороненої профспілки „Солідарність", Католицька Церква і навіть новостворена урядом профспілка.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, виступаючи перший раз як офіційний кандидат Республіканської партії на перевибір на другу каденцію, піддав сильній критиці справу неконтрольованих абортів і закликав привернути Бога і дисципліну до клясних приміщень в усіх публічних школах, згідно з традицією американського народу. Президент плянує розгорнути в цьому напрямі широку кампанію весною цього року, не зважаючи на те, що він не має жадного контркандидата з Республіканської партії, з яким мусів би змагатися за номінацію на Конвенції. Р. Реґен, як кажуть стратеги Республіканської партії, виступатиме в різних місцях ЗСА по кілька разів на місяць. Вони не виключають також спільних республікансько-демократичних дебат про принципи американської внутрішньої і закордонної політики, але про такі пляни ще за скоро говорити сьогодні.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС, довідавшись про проголошення кандидатури президента Роналда Реґена на перевибір, сильно заатакувало його особисто і американську закордонну й оборонну політику в загальному. На думку ТАСС ще чотири роки президентури Р. Реґена може довести до світової катастрофи, або серйозних конфліктів, які і без того існують у світі. Юрій Корнілов, політичний аналітик ТАСС і автор нападу на Президента ЗСА, заявляє, що було б дуже рисковано переобирати людину на становище президента великої держави, яка свою діяльність розпочала від збільшення арсеналу нуклеарної зброї. Очевидно, політичні західні лідери засудили у принципі таке становище СССР, яке є вмішуванням у внутрішні справи ЗСА. Один з американських коментаторів звернув Корнілову увагу, що він особисто ніде не зустрічав у західній, зокрема американській пресі, подібної критики на адресу Юрія Андропова, який є також офіційним кандидатом до „найвищих державних органів".

ПЕРША ЛЕЙДІ НЕНСІ РЕҐЕН заявила кореспондентам, що вона, очевидно, турбується безпекою свого мужа, але ця справа не була децидуючою у його рішенні кандидувати на другу каденцію, бо „страх не може бути частиною людського життя" і „людина не може вічно жити в страху". Розмовляючи з журналістами у головній виборчій квартирі Р. Реґена у Вашінгтоні Перша Лейді підкреслила, що вона передбачає затяжну передвиборчу кампанію, але у цій боротьбі її муж напевно переможе, бо він все таки користується довір'ям у більшої частини американського народу, проблемами якого він живе кожного дня. Н. Реґен рівночасно заповіла, що вона також братиме активну участь в передвиборчій кампанії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Реґен — Буш

Коли в неділю, 29-го січня 1984 року, о годині 10:55 вечора президент Роналд Реґен проголосив офіційно, що він і віцепрезидент Джордж Буш кандидують на другу каденцію урядування в Білому Домі, то це не була ніяка несподіванка. Ще того самого дня популярний нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз" звернув увагу, що Республіканська партія виплатила зі свого виборчого фонду всім радіо-телевізійним компаніям 400,000 дол.на п'ятихвилиннийвиступ Президента не на те, щоб довідатися, що вона не має кандидата. Зрештою, вже в кількох своїх останніх публічних виступах і в проголошеному у цьому місяці зверненні до обох палат Конґресу про Стан Унії Роналд Реґен давав недвозначно пізнати, що треба закінчити розпочате діло" — що вказувало виразно на те, що він уважає першу каденцію свого урядування тільки за половину своєї місії, яку має завершити другою каденцією. У лютому цього року він скінчить 72 роки, але знаходиться у такому доброму стані здоров'я і виступає так бадьоро й моторно, що ніхто з його противників не поборює його кандидатури з уваги на вік.

Проте Роналд Реґен і Джордж Буш не матимуть легкої передвиборчої кампанії. Це правда, що останнє звідомлення найповажнішого професійного опитового бюра Ґаллупа ствердило, що 55 відсотків опитуваних заявилися за Реґена, а не за будь-якого з його демократичних суперників, — отож Реґен все ще користується великою популярністю. Але він має проти себе не тільки особи демократичних кандидатів, а зорганізовані табори суспільства що їх не можна легковажити. Проти Реґена і його консервативної політики є всі демократи-ліберали, є централя робітничих спілок, є чорні й „кольорові", серед яких є найвищий відсоток безробітних і які потерпіли від політики „затисненого пояса", яку провадить Реґен. Проти Реґена є всі ті, які не хочуть допустити до повороту молитви у школах, є проти нього також більшість жінок, обурених принциповим становищем Реґена проти абортів.

Тому не можна спрощувати проблеми листопадових виборів до твердження „вийде знову Реґен". Це правда, що він прикоротив інфляцію, він зменшив безробіття, привернув довір'я маси ґромадян до майбутности, тому зросли інвестиції в промисел і торгівлю, пожвавився будівельний рух, зріс престиж Америки за кордоном. Сам Реґен діє також чаром своєї індивідуальности і має таких звеличників, як ні один з вісьмох демократичних кандидатів. Але поруч із такими наявними успіхами (що їх його демократично-ліберальні противники заперечують) він мав за останні три роки і поважні невдачі: всебічна підтримка для півдиктаторського уряду в Ель Сальвадорі і сприяння партизанському рухові проти комунофільського режиму в Нікараґуа не завело миру і ладу у Центральній Америці. Активна участь в міжнародній військовій експедиції до Ливану, щоб допомогти тамошньому урядові закінчити понад десятилітню громадянську війну і довести до замирення арабського світу з Ізраїлем — мало трагічні для Америки наслідки в загибелі вже 259-ох американських вояків у Бейруті. Також на внутрішньому американському ґрунті вказується на все ще астрономічно високий дефіцит державного бюджету, а в центральній для всього світу проблемі миру — зросло напруження між ЗСА і СССР. Реґен твердить, що Америка ніколи ще не була така сильна і безпечна і що він змагає не тільки до редукції атомової зброї, а повного її знищення, але опозиція орудує безскрупульною демагогією, що Реґен довів Америку до поглиблення нужди в народі та над берег війни.

Досвід минулого доказав, що опитові бюра можуть помилятися. Вже не одні вибори приносили несподіванки. У листопаді цього року виявиться, чи в американському суспільстві настав поважний і тривкий зворот в сторону консерватизму — бо в такому випадку листа Реґен-Буш знову віднесе „лявінну перемогу". Але може показатися, що ворожа Реґенові і його політиці коаліція матиме чисельну перевагу. Волтер Мондейл має за собою стаж колишнього сенатора і колишнього віцепрезидента, сам собою він статний, репрезентативний. Очевидно, він не така індивідуальність, як Роналд Реґен і його тактика всім на всі сторони давати обіцянки може вдарити по ньому бумеранґом, але покищо він має з-посеред всіх вісьмох демократичних кандидатів найбільші шанси.

Смішно було слухати безпосередньо після виступу Реґена в минулу неділю, як один за одним кожний з вісьмох демократичних кандидатів „запевняв", що він дістане номінацію від своєї партії і є одиноким, який може перемогти Реґена. В ході перевиборів багато тих кандидатів відпаде. Але, мабуть, правду казав той коментатор, який передбачав, що вигра у листопадових виборах буде невеликим числом голосів.

Богдан Тарнавський

НАШЕ ХРИСТИЯНСЬКЕ ТИСЯЧОЛІТТЯ: ЧИ МИ ГОТОВІ?

Український народ є напередодні чогось небуденного, неповторного. Ми на перехресті тисячоліть! Чи не привілей це й велике щастя бути свідком тисячолітньої епохи? Христової епохи. Христової епохи в Україні! Ось, ось і перед нами 1988 рік. Дай, Боже, нам усім його дочекатися, щоб у глибокому заворушенні радіти, бож святкуватимемо ювілей ювілеїв.

Чи готові ми до того великого свята? Зі сумом приходиться спостерегти, що ми ще не почали хоч би серйозніше застановлятися над тим, як розгорнути нашу підготову, що робити, як себе вести, що наголошувати, кого славити, що заплянувати, як запляноване реалізувати, чого досягти?

Чи не найвища пора почати думати та вирізьблювати в нашій свідомості рішення, які були б бодай якимсь скромненьким відблиском того божественного світу, яким є відвічний Христос, який жив і живе в різних обставинах на протязі тисячі літ на українських землях?

Подумаймо як почати підготову. Розгляньмо сучасну ситуацію в нас, серед нас і довкола нас. Спостережім тло, на якому треба буде розмалювати ясним кольором тисячолітні слова українського народу, слова любови та вірности: Слава Христові!

Чи зуміємо єдиними устами, щиро й могутньо піднести цей чудовий оклик? Не зважаючи на непоборимі трудності. Бож теперішнє українське тло безнадійно понуре, майже розпучливо застрашаюче.

Окупант України веде тепер один з найбільш єхидних наступів, прикриваючись навіть ім'ям самого Христа. Загарбавши наші землі, намагається теж знищити душу нашого народу. Москва, зрозумівши, що Російська Православна Церква може бути добрим її інструментом у процесі насильного втискання українців і білорусів в один російський нарід, інструментом часто кращим і ефективнішим від комуністичної партії та самого КҐБ, доручила московській патріярхії готувати тисячоліття Російської Православної Церкви. Основні святкування будуть переведені в Києві, „першому центрі російської церкви", висловлюючись совєтською термінологією.

У зв'язку з тим совєтський уряд дав патріярхії широкі можливості: подаровано їй великий модерний видавничий комплекс із прецизними, електронічно устаткованими друкарнями із спроможністю продукувати ілюстрації та образи в розкішних кольорах. Вони мають виготовити великими тиражами спеціяльні ювілейні люксусові видання. Від початку 1983 року „Журнал московської патріярхії" дістав наказ подвоїти свій об'єм. Духовні семінарії цієї режимової церкви значно побільшили число питомців, щоб поширити апарат Російської Православної Церкви зокрема в Україні.

Большевики включають у своє „святкування" тисячоліття цілу низку міжнародних інституцій, в яких вони мають значні впливи, як ЮНЕСКО, Світову Церковну Раду, східніх патріярхів та інших.

Одночасно совєтські чинники вже почали брутальну акцію проти Української Католицької Церкви. В мові їхньої пропаганди, це власне під плащем церковної інституції скриваються колишні гітлерівські коляборанти, жидовбивці та фашисти, яким сприяють деякі буржуазні як теж і ватиканські кола. Як перша „ластівка" цієї акції, тільки що появилась книжка видана „спецами" від уніятських справ, такими як Клим Дмитрів, у 5-тисячному тиражі і то, чи не знаменне це, англійською мовою під заголовком: „Іллігал Юніят Чирч". Там уже зібрані всі названі обвинувачення. Це немов підручник для пропаганди в англомовних країнах.

З акціями большевиків покриваються акції Російської Православної Церкви за кордоном. Тут теж виконано у великій мірі російський ювілейний проєкт видання багатотомових творів „російської" релігійної думки. Варто підкреслити, що закордонні росіяни всіх напрямків, а спеціяльно гурт коло Солженіцина визнають тепер леґітимність офіційної Російської Православної церкви в Совєтському Союзі і це вони саме створили собі месіяністичну концепцію, що власне та „мученицька церква" несе хрест за все людство.

Та ж Російська Православна Церква, використовуючи екуменічні зацікавлення Американської Презбитеріяльної Церкви, почала вже з нагоди тисячоліття телевізійну програму, що складається з кількох частин. Програма зладжена й виконана дуже ефектовно, при тому Українська Церква включена там до російської.

Нема де правди діти, Україною майже ніхто не цікавиться, а ще менше співчуває її стражданням, її незавидній долі. Навіть в енергійному, повному відданости й щирости місійному русі кількох християнських деномінацій в Америці, які з великою запопадливістю ширять Христову Євангелію на всі кінці світу, говориться, підготовляється, друкується і розповсюджується до Совєтського Союзу „Байбелс ін рашен ленґведж". Мучеництво Української Церкви лише десь-колись якась добра душа згадає.

Потреб українських християн християни на Заході зовсім не добачають. Християни вільного Заходу моляться за Росію, за її нарід. Богу дякувати за тих людей молитви. За навернення Росії до Христа і нам треба молитись. Одначе, це зовсім природно, що серце наше здригається перш за все в болі з приводу скорбот та терпінь України. Мабуть, в Україні тепер, ще більше як колись, трагічно звучать слова старинної думи: виростають нехрещені козацькії діти.

(Продовження буде)

„Шляхами Золотого Поділля" — Реґіональний збірник том III

В серії Українського Архіву — Комісії Реґіональних Дослідів і Публікацій НТШ 35-им випуском заходами Реґіонального Об'єднання „Тернопільщина" появився в 1983 році третій том збірника „Шляхами Золотого Поділля". Збірник охоплює землі Тернопільщини і Скалатщини. Книжка має 846 сторін 8-ки, в твердій обкладинці з синього полотна зі золотом тисненим заголовком.

Збірник приготувала редакційна колеґія в такому складі: Роман Миколаєвич (голова), Пилип Гайда, Марія Кінасевич, Осип Кравченюк, Володимир Мацьків, Богдан Остап'юк, Оксана Сосновська.

У вступному слові редакційної колеґії сказано, що спонукою видати 3-ій том була обставина, що два перші томи (1960 і 1970) р. з одного боку не охопили всіх питань, зв'язаних із Тернопільщиною й Скалатщиною, з другого боку, що попередні томи „появилися під деяким тиском нетерпеливих передплатників і залишили багато питань недослідженими. Тому й вирішено продовжувати збирання матеріялів до 3-го тому, який мав би виповнити прогалини двох попередніх... та який був би науково так опрацьований, щоб послужити дослідникам достовірним джерелом інформації".

Моттом, яким починається збірник, є вірш уродженця Тернопільщини Михайла Качалуби „Україні" з його збірки „Бульварами серця" і уривок, присвячений Поділлю зі „Сторінок мого життя" Євгена Олесницького.

Матеріяли, вміщені в 3-му томі „Шляхами Золотого Поділля" можна схарактеризувати як джерельно-документарні, дослідницько-наукові, мемуарно-документарні і мемуарно-літературні. Поміж численними авторами матеріялів збірника видніють прізвища видатних наших науковців, культурних і мистецьких діячів, громадських діячів — проф. д-р Володимир Кубійович, проф. д-р Василь Лев, о. Іреней Назарко, Йосиф Гірняк, Роман Завадович, Іван Дурбак, Євген Олесницький.

Матеріяли впорядковані за такими розділами: Історія. За державність, Церква, Шкільництво, Культурно-освітні та спортові організації, Економіка і медична опіка, Статистичні дані й описані міст і сіл Тернопільського та Скалатського повітів, Життєписи визначних людей (священики, вчителі й науковці, правники, суспільно-громадські діячі, мистці, письменники, еміґранти), Спомини, Тернопіль сьогодні, Резюме англійською мовою, Післяслово

Закінчення на ст. 3.

Михайло Кучер

ВСЕ ДЛЯ ЛЮДИНИ І СОВЄТСЬКИЙ ҐАЗ ДЛЯ ЗАХОДУ ТАКОЖ

Так галасує совєтська пропаґанда, а скептики додають — і табори рабської праці.

Минулого року ми почули з Єлисейського палацу таку заяву: „Французько-совєтську умову купівлі совєтського ґазу не можна вважати допомогою Совєтському Союзові. Цілком навпаки — це ще один натиск на Москву... Франція як і Західня Німеччина заявили, що не оголосить економічних санкцій щодо СССР, поки не дійде до збройної інтервенції у Польщі".

Є такі географічні назви „Ямбург" і „Уренґой". Небагато людей навіть у Совєтському Союзі можуть показати їх на мапі. Ямбург — це величезний резервуар земного ґазу на Тазовському півострові. Це також район вічної мерзлоти. Адміністративно район належить до Тюменської области. Добування ґазу почалося 1966 року. 1977 року видобуток ґазу осягнув 65 мільярдів кубічних метрів. Уренґой — це також земний ґаз. Пляновано цей ґаз у плинному стані вивозити до ЗСА, але це не вдалося.

В одинадцятій п'ятилітці на розвиток Уренґой витрачено 26 мільярдів карбованців. Навіть на совєтське безголів'я гроші втрачено нераціонально. Зокрема не звернено уваги на щоденні життєві потреби людей, які там працюють.

Насамперед будовано могутню компресорну станцію, а за будову житлових домів, шкіл, лазень, дитячих садків, шпиталів цілком забули.

Уренґой дає вже 40 відсотків загального видобутку земного ґазу СССР, а доріг з твердою поверхнею там нема. Потрібні будівельні матеріяли привозили з морозами, коли замерзало болото,а літом повітряним шляхом.

За даними 1981 року в Уренґой річно будували 10 кілометрів шляхів, а запляновано 300 . Тому за останню п'ятилітку на повітряний транспорт витрачено 75 мільйонів карбованців. За ті гроші можна збудувати залізницю довжиною 200 кілометрів.

Відсутність плянів побільшує видатки на експлуатацію у три рази. Так виглядає політика в економіці. Совєтська „Економічна газета" з листопада 1982 року хвалилася, що Тюменський район має 640 свердловин, а ґазопровід 12 тисяч кілометрів. Але газета не сказала, що 80 свердловин не вміли урухомити. Робітники працюють при температурі — 40 і — 50 ступенів Цельзія. Їжа погана і нездорова. Немає товщів, овочів, вітамінів. Бувають випадки цинги. Окремі кімнати має тільки 30 відсотків робітників. Нема культурного життя. Алькоголізм — пошесть. П'ють мужчини, жінки і діти.

Машини не витримують низької температури і стають. Працюють руками. Техніка нищиться у п'ять разів хутчій нормального часу. Партія хвалиться успіхами, які здобуті ціною життя і здоров'я робітників.

Партія знає дійсний стан, але вживає постійного виразу „окремі недоробки" і вони тривають вже 60 років.

Академік Г. Марчук писав, що темпи розвитку Сибіру мають бути в 1 1/2-2 рази більші від середнього розвитку Союзу. Якщо Сибір не буде розвиватися так, що піде спереду Союзу, це викличе економічний занепад країни в цілому з причини сировини і палива.

Режимові не залежить на здоров'ї робітників. Рожево настроєні совєтські журналісти, добре вигодовані й одягнені пишуть: „П'ятдесят-шістдесят ступенів морозу. Вітер дме з Льодового океану і збиває з ніг. Все це не лякає ентузіястів, які працюють за гаслом „Дайош Ямбурґ". Ентузіясти також не звертають уваги на відсутність добре помитися, на відсутність клюбу, театру, доріг, лікарні. Одним словом — так переконані журналісти — не звертають уваги на все необхідне для життя. Залишається тільки вульґарне „дайош"!

М. Ґорький вигадав гасло: „Людина-це звучить гордо". Совєтське життя це гасло переробило: „Людина-це звучить гірко".

У перших днях січня 1984 року совєтський ґаз почав прибувати до Франції. Час дещо зменшив початковий ентузіязм. Почали зменшуватися ціни на нафту. Франція і Західня Німеччина хочуть переглянути свої контракти з СССР. Ціна за ґаз має бути нижча, як її калькулювали спочатку. Західні фахівці сумніваються, що дозволений газопровід з Уренґой до Франції, Західньої Німеччини та Італії буде працювати безперебійно.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

І ПРИҐАДАЛОСЬ...

О-КА і її „Різдвяний подарунок" нагадали мені давні часи. Такі далекі і такі близькі. Йдеться тут також про дарунок, хоч зовсім іншого характеру.

Ото ж у жіночій гімназії Товариства Український Інститут для дівчат щороку в Перемишлі торжественно справляли свято Миколая. День вільний від науки:рано спільна Служба Божа в інститутській каплиці, в якій усі (150-200) інститутки брали участь, а ввечері в концертовій залі на сцені „Миколаївська" вистава. Заля завжди була повна, бо були запрошені також учні мужеської гімназії й громадянство. Дівчата під проводом учительок, приготовлялися до виступу старанно й придумували всякі незлобні жарти, бо й чортик, річ ясна, виходив на сцену. Діставалося часом і професорам і товаришам студентам.

У половині тридцятих років фізику і математику вчив проф. Зиновій Храпливий, який якраз перед „Миколаєм" здобув докторат в університеті у Львові. (Вже тоді він вивчав англійську мову й брав участь у міжнародних наукових конференціях). Учениці довідалися про осяг свого вчителя й рішили якось цю подію відзначити. Вони любили його за погідну вдачу і за те, що він радо ділився з ними своїм знанням, відповідаючи на різні питання й ніколи не висміваючи їхньої наївности, як це часом робили деякі вчителі.

А був проф. Храпливий дуже високого росту — понад пересічного. І ось на згаданого „Миколая" на сцену виходить чортик (жартівлива Стефа Смик), підходить до ангела, щось шепоче, ніби дивується, а тоді схиляється до кошика з дарунками, витягає звідти величезний олівець-рекляму з виставки крамниці, довгий на якого півметра і хіба зо сім сантиментів у промірі, який пустунки десь з трудом роздобули, й, звертаючись до присутніх на залі, проголошує дослівно: „Що я бачу, що я чую, пане докторе, ґратулюю!" А тоді з карточки на олівці відчитує з невинною мінкою: „Панові докторові Храпливому олівчик до нотеса". Заля очевидно загреміла сміхом, а професор пішов повагом відібрати свій дарунок.

Цей маленький спомин присвячую колишнім інституткам, нашим дорогим виховницям, з яких уже хіба нікого немає між живими й докторові Зиновієві Храпливому, довголітньому професорові університету в Сейнт Луїс, Мо., недавно, бо 1-го жовтня 1983 року перенісся у кращі світи.

Про визначну особистість цього нашого науковця напевно напише хтось компетентний.

Л. Цегельська

ДЖОРДЖ ОРВЕЛЛ ЗВЕРТАВСЯ ДО УКРАЇНЦІВ ПЕРЕДМОВОЮ

I.

(Л. В.) Тепер, у році 1984, ми всі є свідками того, як часто і багато пишеться про автора твору „Рік 1984", англійського славного письменника Джорджа Орвелла (1903-1950). Згадується при тому і його найважливіший (для тих, хто хоче розуміти суть совєтського „раю") твір — „Колгосп тварин" (Animal Farm), завдяки якому письменник Джордж Орвелл став світово відомою літературною постаттю вже в році 1945-му, коли ця „казка"-алегорія з розророщуючою правдою про совєтську державну систему побачила світ. У довгих і докладних статтях про Джорджа Орвелла (справжнє його ім'я і прізвище Ерік Блейр) по американських періодиках навіть де-не-де згадується, що з цією книжкою мав автор чимало клопотів, бо ніхто в Америці з видавців не хотів її — протисовєтську — друкувати (відмову Орвеллові дало не більше й не менше, як повних два десятки американських видавництв!). Страшенний крик підняла проти Орвелла і його „Колгоспу тварин" теж прокомуністична преса і в самій Англії, хоч начебто не мало так бути, бо західні комуністи йшли тоді разом з соціялістами, а до цих останніх належав і сам Джордж Орвелл. Але це інша тема і до неї слід ще повернутися. Тим же часом щось інше заслуговує на увагу українського читача.

Дуже швидко після появи в друку „Animal Farm" у 1945 році в Англії, українцям з видавництва „Прометей" впала в очі ця дотепна й розторощуюча совєтську систему сатира; і це завдяки цьому В-ву незабаром появився цей твір українською мовою в Німеччині у авторизованому перекладі Івана Чернятинського. Найцікавіше ж те, що якраз до цього видання на прохання видавців-українців сам письменник Орвелл написав передмову, в якій, звертаючись до українців, він розповів чимало про себе, про свій життєвий шлях і про події, які вплинули на формування такого, а не іншого авторського світогляду. Повний заголовок цього звернення до українців є „Передмова автора до українського видання". Там читаємо:

Я отримав прохання написати передмову для перекладу „Animal Farm" на українську мову. Я добре свідомий того, що пишу для читачів, про яких нічого не знаю, та й вони, мабуть, ніколи не мали нагоди довідатись про мене.

Від мене, мабуть, чекають, щоб я розповів у цій передмові, як появився мій „Колгосп Тварин". Перед цим мені доведеться сказати дещо про себе та про події, що крізь них я дійшов до моїх політичних поглядів.

Народився я в Індії у 1903 році. Мій батько був урядовцем англійського адміністративного апарату в Індії, а моя родина була звичайною собі родиною з тих, що становлять середню верству, себто ту верству, що її членами є військові, священики, урядовці, вчителі, правники, лікарі тощо. Освіту одержав у Eton, а найкоштовнішій та найбільш снобістичній з англійських public schools* Проте я попав туди тільки тому, що був стипендистом: Інакше мої батьки не змогли б мене вчити у школі цього типу.

Швидко після закінчення школи (мені не було ще тоді повних двадцяти років) я виїхав у Бурму і вступив у лави Імперіяльної поліції в Індії. Це була озброєна поліція чи пак жандармерія, щось дуже подібна на еспанську Guardia Civil чи Guarde Mobile у Франції. На цій службі пробув я п'ять років. Вона була мені не до вподоби і сповнила ненависти до імперіялізму, хоч у той час націоналістичні настрої в Бурмі не відзначались особливою силою, а відношення англійців до бурманців не було особливо погане. Повернувшись в 1927 році до Англії у відпустку, я відмовився від старшинського чину і вирішив стати письменником, на початку без особливих успіхів. В 1928-1929 роках жив у Парижі й писав повісті, яких ніхто не хотів друкувати (я їх усіх потім понищив). У наступні роки жив як щастило, і не раз голод заглядав мені у вічі. Тільки починаючи з 1934 року, зміг утримуватись із заробітків за власні твори. У переходові роки я, бувало, цілими місяцями жив між біднотою, між півзлочинними елементами, що мешкають у найгірших частинах бідних кварталів або снуються по дорогах, жебраючи чи крадучи. Часто через брак грошей мені доводилось перебувати між ними; а втім їхнє життя дуже мене цікавило. Кілька років я посвятив (на цей раз більш систематично) вивченню умовин побуту й праці шахтарів у північній Англії. Більш-менш до 1930 року я не вважав себе за соціяліста. По суті я не мав тоді ясно окреслених політичних поглядів. Я став соціялістом більше через відразу до знедоленого, занедбаного життя бідних частин промислового робітництва, ніж через теоретичне захоплення пляновим суспільством.

У 1936 році я одружився. Майже того самого тижня почалася громадянська війна в Еспанії. Ми обоє з дружиною виявили бажання поїхати до Еспанії та взяти участь у війні по боці еспанського уряду. Ми зробили це через півроку, коли я закінчив працю над книжкою, що її якраз тоді писав. В Еспанії я пробув біля шести місяців на арагонському фронті, поки мені біля Huesca фашистівський снайпер не прострелив шиї.

У ранньому періоді війни чужинцеві нелегко було розібратися у внутрішній боротьбі, що точилася між різними політичними партіями, прихильними до уряду. Через ряд випадкових подій я вступив, як більшість чужинців в Еспанії, не до міжнародної бригади, а до міліції P. O. V. M., до т. зв. еспанських троцькістів.

Таким чином в половині 1937 р., коли комуністи здобули контролю (чи часткову контролю) над еспанським урядом і почалося переслідування троцькістів, ми обоє з дружиною опинились між переслідуваними. Ми справді мали щастя, що нам вдалося покинути Еспанію живими та ще й не бувши ні разу арештованими; багато з-поміж наших друзів розстріляно (комуністами — Л. В.), інші просиділи довгий час по в'язницях чи просто позникали.

(Продовження буде)

*Це не прилюдні „народні школи", а якраз щось протилежне: закриті дорогі середні школи з інтернатами, розташовані далеко від міст. До недавнього часу туди приймали виключно синів багатих шляхетських родин. Мрією свіжо розбагатілих банкірів 19 ст. було пропхати своїх синків у public school. У школах тих кладуть у великій мірі натиск на спорт, що, мовляв, виробляє панівну, тверду та джентелменську поставу. Між цими школами Eton — особливо славиться. Велінґтон, буцімто, сказав, що перемога під Ватерлоо виборена на крікетових грищах Eton. Недавно ще величезний відсоток людей, що так чи інакше керували Англією, були вихованцями public schools.

ЗАЯВА СЕН. ПАВЛА ЮЗИКА

У зв'язку зі статтями в комуністичній газеті „Життя і Слово" з 5-го і 12-го грудня 1983 р., де згадувано моє прізвище, на засіданні Президії Світового Конгресу Вільних Українців, яке відбулося в Торонто 21-го січня, ц.р., я зложив наступну заяву:

У 1971 році Канада і Совєтський Союз підписали договір у справі культурних і освітніх обмінів. Відтоді різні групи і делегації з СССР відвідували Канаду і подібні групи з Канади відвідували СССР.

Коли минулого року делегація з Совєтської України, що включала переважно культурних діячів, відвідала Оттаву, президент (спікер) Сенату, який в тому часі був зайнятий іншими справами, попросив мене привітати цю делегацію. Це я виконав у часі обіду в парляментарному ресторані, говорячи про обміни.

Я, як канадський сенатор, репрезентував Канаду, а не Комісію Прав Людини СКВУ чи будь-яку іншу організацію, до якої я належу.

Як показує мій рекорд 20-літньої сенаторської праці, я не боюся говорити навіть з ворогами в обороні людських прав, свободи і державности українського народу.

Сен. Павло Юзик

Вісті з Осередку св. Андрея в Норт Порт-Мінерал Спрінгс

В днях 29-30 жовтня 1983 року наш Осередок брав активну участь у „Етнічному фестивалі" шпиталя св. Йосифа в Порт Шарльот, де ми мали два станки з українськими харчами. У вокальній частині цієї імпрези наші молоді танцюристи Діяна, Аріядна та Андрій Нички виконали українські національні танці. Оперовий співак П. Черник проспівав кілька ліричних українських пісень. Присутні оплесками нагороджували виконавців.

2-го листопада ред. Дмитро Корбутяк, учасник Маніфестації у Вашінгтоні з нагоди 50-ліття голодомору, програв платівку із жалобного концерту, який відбувся у репрезентативному Кеннеді Центрі. Присутні зі зворушенням і вдячністю оплескували його.

Сьомого грудня Н. Давидович із Маямі висвітлив гарний і докладно опрацьований фільм із маніфестацій у Вашінгтоні і у Форт Лодердейл з приводу 50-ліття голодомору. 10-го грудня В. Каверчук висвітлив по-мистецьки оформлені прозірки зі своєї подорожі на Україну, зі свого села, де він народився і виростав - села нелюдсько спустошеної Лемківщини.

18 грудня відбулося у нашій працелюбній соборницькій громаді велике свято посвячення прибудівки, у якій містяться каплиця, читальня, бібліотека та крамничка з музейним відділом. Священики двох віровизнань, католицького і православного, виконали посвячення. Це були о. митрат Т. Форостій, прот. о. М. Пидляк та о. І. Ричкун, ЧСВВ. Незвичайно радісне і небуденне враження на присутніх (коло 200 осіб) зробили великі і просторі залі прибудівки, які красою модерної конструкції переходили усякі сподівання; раділи великим успіхом людей доброї волі і серця присутніх були наповнені глибокою пошаною і вдячністю до усіх тих, які скромно, без гомону і як часто серед нелюдської утоми — наші пані („пирожниці") та усі чинні члени нашої громади, які повні оптимізму і посвяти, стреміли до наміченої цілі, додаючи ще одне незнищиме звено у ланцюг нашої соборности.

Потім відбувся обід, попереджений молитвою-благословенням і промовою о. І. Ричкуна, ЧСВВ, якого нагородили присутні, повстававши з місць, рясними оплесками.

Жертвенними великим датками на цілі громади присутні засвідчили, що ми на праведній дорозі „Великого бажання" в слід заклику клясичної Геллади.

23-го грудня відбувся панель ІУ СКВУ, за столом: сен. П. Юзик, Йосиф Лисогір, Я. Степовий, д-р О. Соколишин та Е. Гринків. 27-го грудня - висвітлення фільму з виступів танцювальних ансамблів України, який привіз із собою проф. Юрій Доровець з Торонто. 28-го грудня - поїздка автобусом членів Осередку до Орляндо - „Епкоту", де виступала українська танцювальна група з Чикаго. 29-го грудня - Вечір бандури Романа Левицького. 31-го Новорічна, із великим успіхом відбута, забава. 3-го січня 1984 року - доповідь ред. О. Питляра про ОУН „Уявлення і дійсність - спроба об'єктивної аналізи". У грудні 1983 року суспільна опіка Осередку провела збірку одежі і вислала 21 пакунок українцям, що потерпіли від повені у Бразилії. Пакунки вислано на адреси католицьких та православних парохій. На оплату почти зібрано понад 600 дол.

вег.

СПІКЕР ПАЛАТИ Репрезентантів, демократ з Массачусетс Томас О'Нілл, критикує вісьмох демократичних кандидатів за те, що вони замало присвячують уваги критиці президента Роналда Регена, тепер вже офіційного кандидата Республіканської партії, а більше змагаються самі між собою. „Я був би більше щасливий, якщо б вони перестали воювати між собою, а всю енергію скерували на викриття помилок і недотягнень Р. Регена", — заявив О'Нілл на пресовій конференції. Взагалі він уважає , що „залицяння Президента до демократів в обидвох палатах Конґресу у справі дефіциту, є свого роду перекидування співвідповідальности з теперішньої Адміністрації на інших". Т. О'Нілл, кажуть політичні спостерігачі, став тепер постійним критиком політики Уряду Р. Регена Спікер думає, що новий бюджет Президента, який передбачає по стороні витрат 920.5 більйона долярів, не має жадного вигляду на прийняття в Конгресі.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ знову вибирається у перших днях лютого до Західньої Европи, щоб там на місці з лідерами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) обговорити справи безпеки і перспективи на майбутнє цієї оборонної організації. Буш зупиниться довше в Люксембурзі, Великобританії, Західній Німеччині, Бельгії Італії й інших країнах.

Дітройт...

Закінчення зі ст. 1.

кої Державности" на терені стейту. Відчитала також список проклямацій, що їх видали мейори Дітройту, Воррену, Гемтремку та інших. Згодом відчитано листу привітів, що їх надіслали обидва сенатори — Доналд В. Рігел і Карл Левін, конгресмени В.С.Блумфілд ст. і Д. М. Гертел, Дж. Меннен Вілліямс, суддя найвищого суду в Мишигені, та мейори сусідніх міст. Д-р Олександер Серафин представив відомого історика-науковця, професора Мишиґенського університету д-ра Романа Шпорлюка і попросив його до слова.

Проф. Шпорлюк продуману до нюансів святкову промову базував на світлих історичних подіях 22-го січня 1918 і 1919 років. Вони освячують ціль та стимулюють боротьбу українського народу за свою суверенну державу. Сучасний окупант України, комуністичний режим, за ширмою якого ховається російський шовінізм фальшує історію України до таких меж, що навіть історики в СССР не вдоволені з того. Українська спільнота в діяспорі повинна покласти собі за завдання виховати таких велетнів духа, як Михайло Грушевський, Симон Петлюра, митрополит Андрей Шептицький та інші. Без таких велетнів змагання української нації за свою самобутність не може бути успішним. Навіть під сучасну пору українська спільнота у вільному світі є спроможна виконувати це завдання при співдії наукових кіл із суспільно-громадським проводом.

Промова д-ра Шпорлюка була новістю на таких святкуваннях .Замість патріотичних фраз — конкретні завдання. Учасники прослухали її з особливою увагою, а згодом виявили оплесками свою вдячність прелеґентові.

У виголошеній декламації зі збірки Олеся Бердника „Свята Україна" студентка Ліда Кучер виявила вже не вперше свій мистецький талант.

Появу на сцені Капелі Українських Бандуристів ім. Т. Шевченка авдиторія прийняла грімким аплявзом. Програма концерту складалася наче б з двох частин — історичних і стрілецьких пісень. Після того, мґр Рома Дигдало, голова Програмової комісії, в короткому слові вказала, що Капелі сповняється цього року 65 років існування. Капеля як мистецька перлина є справжньою гордістю всієї української спільноти, а дітройтської громади зокрема, бо ж вона має тут свій осідок. Як вияв пошани і вдячности Леся Федорович і Ліда Коссак вручили маестрові Григорієві Китастому кіш квітів, під грімкий аплявз і стоячу овацію цілої авдиторії.

На закінчення Святочного концерту ціла авдиторія набожно проспівала „Боже Великий".

Діловий комітет виконав успішно свої завдання. Це завдяки наполегливій праці та співпраці всіх членів, зокрема тих, що займалися окремими аспектами, а саме: З. Василькевич — голова, В. Колодчин — заступник (радіо, зв'язки); Рома Дигдало, Олена Лісківська, д-р О. Серафин, Л. Татух (програма); Д. Березовський, С. Зубаль, Ліда Колодчин, О. Бігун, П. Семеґен (подробиці підготови); Емілія Запорожець, С.Віхар, М. Віхорек (зв'язки з урядовими чинниками, англомовні публікації); Б. Середюк, Я. Базюк (фінансові справи); Роман Лазарчук і Василь Папіж (преса, інформація, кореспонденція); Володимир Дигдало (мистецьке оформлення сцени). Успіх слід також завдячувати о. В. Панчукові, ЧСВВ, що своїми закликами в радіо та на проповідях в часі Богослужень закликав парафіян до участи. Не менше причинилися також всі отці парохи українських парафій метрополії своїми закликами в церквах. Вони також входили в склад Почесного комітету.

„Шляхами..."

Закінчення зі ст. 2.

во п. з. „Наша реґіональна праця" в якому з'ясовано хід підготови видання, список жертводавців та індекс імен і місцевостей із усіх трьох томів.

Збірник прикрашений численними фотографіями діячів, збірними знімками членів, установ, товариств, організацій, шкіл, побутовщини, місцевостей, церков, світських будівель. Вміщено теж статистичні таблиці національних груп і демографічного руху, давні й новіші мапи Тернопільщини й окремих місцевостей та окрему кольорову „Карту (повинно бути — мапу) північнозахіднього Поділля" І. Теслі й О. Прухницького.

Додано теж коротку інформацію про сьогоднішній Тернопіль і плян міста з 1960 року, список назв вулиць Тернополя (давніх, з часів польської окупації й перейменованих большевиками), врешті перелік совєтських видань про Тернопільщину.

У загальному збірник „Шляхами Золотого Поділля" виконає своє завдання, для якого призначили його своєю мозольною, забарною працею його співробітників й редактора.

Ціна книжки 35 долярів плюс оплата 1.50 дол. Замовляти: Jaroslav Klymowsky, 539 W. Olney Ave., Philadelphia, Pa. 19120.

Володимир Барагура

ДОПОВНЕННЯ

У доповненні до статті Івана Кедрина п.з. „Посмертна виставка Ярослава Паладія" („Свобода", ч. 12 з 20-го січня ц.р., треба додати, що на виставці Я. Паладія, крім олійних картин, було сім акварель, пастелі і туші. — Ред.

ОДИН З КАНДИДАТІВ Демократичної партії, проповідник Джессі Джексон, правдоподібно матиме клопоти з Департаментом скарбу, якщо виявиться, що частину його передвиборчої кампанії фінансуватиме Арабська ліґа, з якою він в минулому вдержував тісні зв'язки. Взагалі в політичному світі вважають Джексона тісно пов'язаним з країнами арабського і так званого Третього світу. Організація ,яку він очолює вже раніше отимувала високі дотації від Арабської ліґи .Адвокат Джексона призвався, що в 1981 році вони отримали 100,000 долярів від Кловіса Максуда, постійного спостерігача Арабської ліґи в Об'єднаних Націях. Джексон каже, що тут немає нічого дивного, бо з цих самих фондів дотації отримують американські університети й інститути і ніхто ще досі не квестіонував леґальности такої допомоги. Податковий уряд і Департамент скарбу думають інакше.

ПОЧУТТЯ ЗРОСТАЮЧОЇ тривоги охопило ізраїльських політичних і релігійних лідерів після того, як минулого тижня плянувався, але не вдався терористичний акт проти арабів, як група невідомих ізраїльських екстремістів намагалася підложити бомбу в найсвятішому арабському храмі в Єрусалимі. Спочатку поліція відмовлялася повідомити подробиці цього плянованого терористичного акту, але потім повідомила, що минулої п'ятниці дійсно войовнича група ізраїльців намагалася підкласти бомбу в мусулманській мечеті Аль Акса в Єрусалимі.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ повідомили з Москви, що там стало відомо про великі переміщення і звільнення у високих урядових установах Башкірської автономної совєтської республіки, яка знаходиться у важливому промисловому районі Уралу. Понад 160 високих партійних і судових службовців були звільнені, а можливо, будуть також відповідно покарані. Недавно в Грузії також офіційно говорилося про великі зловживання владою високих партійних і урядових осіб, але грузини не покарали своїх хабарників і розтратників.

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Заходи проти вживання в американських судах совєтських фальшивих свідчень проти американських громадян зростають.

Крім відкинення закидів співпраці з нацистами Юозаса Кунгиса, слід занотувати такі надійні зміни на цьому відтинку, як переконаня деяких конгресменів, що поступовання у цих справах не є на належному правному рівні, новий прихильний відгук у часописах у кількох містах ЗСА та чимраз тісніша співпраця між етнічними групами, що їх члени є наражені на ці совєтські оскарження.

Українська Ліґа Проти Знеславлення є у самому центрі тих справ. УЛПЗ вложила зокрема багато енерґії у заходи у цих справах у Конгресі ЗСА і в координацію акцій з іншими східньоевропейськими групами. У додатку Ліґа помагала фінансово у правній обороні українських оскаржених. Ця фінансова допомога була уділена зокрема у судових процесах, що їх розв'язка може мати, згідно з опінією правників, великий вплив на судові справи інших оскаржених.

Ліґа хоче продовжувати боротьбу за справедливість. На жаль, у зв'язку із посиленою діяльністю в останніх тижнях, фінансові резерви Ліґи дуже змаліли. Ліґа просить допомоги у її праці щедрими фінансовими пожертвами. Пожертви просимо висилати на адресу: Americans Against Defamation of Ukrainians, Inc. P.O.Box 2142, Jenkintown, Pa. 19046.

ОТЕЦЬ РИЧАРД КІПОЛЛА, 41-річний жонатий священик Епископальної Церкви, став, за дозволом американського єпископату і самого Папи Івана Павла II, 11-им одруженим священослужителем Римо-Католицької Церкви. Він був висвячений минулої суботи, 28-го січня ц.р., в катедрі св. Авґустина у його родинній діоцезії в Бриджпорті, Конн. Деякі церковні речники і спостерігачі підкреслюють, що перехід більшого числа епископальних духовників до Католицької Церкви, може спричинити зворот у настанові Ватикану щодо одружених священиків .Відгук серед вірних Католицької Церкви, які особисто знають о. Р. Каполлу, був надзвичайно позитивний.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:
XI — 83

835.01 дол. зі спадку бл.п. Богдана Стефановича,
400.00 дол. Стефанія Балас,
по 100.00 о. Петро Гардибала, Василь Леканка, Мирон Бучак,
по 50.00 дол. Йосиф Губчак (місячний даток), інж. Роман і Любомира Мельник (у пам'ять бл.п. Ольги Луцької-Цибик), Роман і Ярослава Ракочий (замість квітів на могилу бл.п. мец. Михайла Поповича),
по 25.00 дол. Степан і Евгенія Кікта, інж. Олександер Пришляк, В.Б. Януш (замість квітів на могилу бл.п. інж. Євстахія Филиповича), Володимир і Ірена Чуміловські, д-р Василь і Марія Гуцуляк (замість квітів на могилу бл. п. Марії Берко), Орест і Христина Ганас (у пам'ять бл. п. д-ра Зеновія Храпливого).
по 10.00 дол. Лідія Бурачинська, Василь і Анна Середа (у пам'ять бл.п. Василя Гуд).

Замість квітів на могилу бл.п. проф. Климентини Кульчицької зложили:
по 25.00 дол. Станислава Дворян, Стефанія Залітач, д-р Михайло і Марія Логаза.

На Шаховий турнір зложили:

100.00 дол. Зиновій Томків,
30.00 Лев Марків,
20.00 дол. о. Білоголовський,
по 10.00 дол. Ірена Марків, Роман Кузиляк,

Збірка у пам'ять бл.п. Осипа Марусяка - переслав Іван Скіра, Філядельфія, Па.
зложили:
по 50.00 дол. Евгенія Лучин, Марія Марусяк, Іван і Дарія Скіри.

листа ч. 1821 - збірка в Ютиці, Н.Й. - зібрала Любов Княгиницька, зложили:
30.00 дол. о. Богдан і Володимира Смики,
25.00 дол. Н.Н.
по 20.00 дол. Омелян і Ярослава Томич, Володимир і Марія Івасів,
по 10.00 дол. Любов Княгиницька, Н.Н., Рузя Рабарська, Михайло Николайчук, Софія Леньо,
по 5.00 дол. Катерина Драгош, Філя Драгош, Василь Пилипчук, мол,
по 3.00 дол. Олександер Дзядик, Анна Семеняк,
2.00 дол. Михайло Колеса,
по 1.00 дол. Текла Рутана, Федора Сенько.

Товариство Свята Софія - Комісія Патріяршого Фонду - складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:
IRS No. 23-74380645
Чеки просимо виписувати на:
St. Sophia Religious Assoc. — Patriarchal Fund
та пересилати на адресу:
7911 Whitewood Rd.
Philadelphia, Pa. 19117

РЕЄСТРАЦІЯ ПЕРЕД ПРЕЗИДЕНТСЬКИМИ ПЕРЕДВИБОРАМИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк — Особи, що бажають зареєстуватися перед президентськими передвиборами в Ню Йорку в дні 3-го квітня 1984 року, мусять зареєструватися до 3-го лютого 1984 року, у Виборчій раді при 131 Варік вул. (10-ий поверх), де можна дістати відповідні реєстраційні аплікації. Бюро Виборчої ради буде відчинене до півночі в п'ятницю, 3-го лютого ц.р., щоб прийняти аплікації.

Реєструватися повинні особи, які покінчили 18-ий рік життя і старші; ці, що ніколи ще не голосували; ці, що не голосували в останніх чотирьох роках, і ці, що перенеслися на нові помешкання. За дальшими інформаціями слід телефонувати на число: (212) 924-1860.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла у Вічність дня 7-го серпня, 1983 року,

моя Найдорожча і Незабутня Мама

бл.п. Ярослава з Мисевичів Левицька

В цім часі мойого безмежного горя в подяці клоню голову перед людьми, які стали мені в помочі і виявили зрозуміння моєї потреби теплого співчутливого слова. Дякую о. Себастіянові Шевчукові, ЧСВВ, який не зважаючи на своє слабке здоров'я, на кожний мій поклик давав Покійній духову підтримку і силу. Він допоміг моїй Мамі, помимо найтяжчих переживань, втримати погідність, тиху спокійну життєрадісність. Він підсилив її велику християнську віру і духовий спокій. Так без слова нарікання вона прииняла Божу Волю. І через це остане вона в моїй пам'яті - погідна, життєрадісна і завжди „соняшна". За це йому моя безмежна вдячність. Дякую йому теж за відправу Парастасу, а о. Левові Ґолдейдові, ЧСВВ, за відслуження Похоронної Служби Божої, за глибокі, християнські слова-прощання і за відпровадження Покійної, як і недавно мойого Батька, на Вічний Спочинок. Щире спасибі моєму кузинові, о. Романові Ганкевичеві з Гамільтону, Канади, який помимо своїх важливих обов'язків перебув зі мною і улегшив мені ці безмежно сумні дні, а своєю участю збагатив усі похоронні відправи.

Дякую моїм кузинкам, Марті і Вірці Ганкевич і Теті Ірені Старосольській, які на мою першу просьбу прийшли до мене з фічичною і духовою допомогою і не опустили мене та залишилися біля мене під час найтяжчих хвилин мойого життя. Подяка теж моїй братовій Марґареті, яка хоч з холодної Англії, показала велику любов і гаряче серце.

Дякую моїм „тітям", пані Нусі Никифоряк і пані Стефі Крушельницькій, які з давніх часів прийняли мою Маму як свою сестру, ніколи не забули нас і завсіди помагали нам в тяжких самітних днях лікування моєї Мами.

Паням, членкам 64-го Відділу Союзу Українок, за їх вияв пошани і любови до моєї Мами, і пані Христі Навроцькій, Голові їх Відділу, моїй і моєї Матері, Пластовій Подрузі, щира подяка за прощання - слова в Дорогу Вічности.

Лясі Старосольській, моїй кузинці і моєму кузинові о. Романові Ганкевичеві, щире спасибі, за слова розради - потіхи і за спогади-пам'ятки з життя моїх Батьків.

Родині, друзям і знайомим за участь в похоронних відправах, за телеграфічні, листові і телефонічні слова розради, за щирі, теплі стиснення руки і тихі слова „співчуваю", якими Ви вшанували пам'ять моєї Мами, а для мене були великою і безмежною поміччю. За це Вам, Дорогі, безмежне Спасибі.

Віра Левицька - донька

В пам'ять бл.п. Ярослави з Мисевичів Левицької пожертви зложили:

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ: 970.00 дол.

по 100.00 дол. - д-р Ярослав і Зоня Рожанковські, Александер і Гелен Шлефер, Віра Левицька,
50,00 дол. - д-р Теодозій і Люба Крупи,
35.00 дол. - 64-ий Відділ Союзу Українок,
по 30.00 дол. - Родина Соневицьких, Христя і Юрій Ференцевич,
по 25.00 дол. - д-р Ярослав і Дарія Миндюки, Ольга Марищук, Богданна і Володимир Гнатківські,
по 20.00 дол. - Софія Олесницька, Ірена і Осип Голинські, Галина Кузьма, Марія Кінасевич, Марія Зелена, Марта і Віра Ганкевич, Стефа Крушельницька, Ліда Крушельницька, Анна Никифоряк, Люба Раковська, Осипа Лень,
по 10.00 дол. - Лев і Оксана Щур, Оля Парубчак, Христя і Богдан Певні, Наталка і Маркіян Титли, Микола і Зірка Галів, Люба Артимишин, Марія Береза, Марія Даниш, Анна Гореча, Марія Карпевич, Олена Качала, Поля Книш, Бронислава Ковалів, Христя Навроцька, Марія Палідвор, Марія Ржипецька, Марія Савицька, Ярослава Салик, Ніна Самокіш, Евгенія Тріска,
по 5.00 дол. - Наталія Білоус, Ірина Гошовська, Зіна Захарченко, Володимира Івануса, Евгенія Корчинська, Дарія Костів,

НА ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ: 520.00 дол.

200.00 дол. - Софрон і Марґарета Левицькі,
100.00 дол. Віра Левицька,
50.00 дол. - Марта і Віра Ганкевич,
по 25.00 дол. Стефанія і Дмитро Косовичі, Марія і Богдан Попянські,
по 20.00 дол. - Олена Мартинюк, Іванна і Петро Ганкевичі,
по 10.00 дол. - Ярослава і Богдан Жеребицькі, Володимир Процик, Неоніля Сохан, Оля і Богдан Михайлів, Володимир і Ліда Величковські, Юля і Ярослав Петрух, Мирослава Мирошниченко,
по 5.00 дол. - Дарія і Роман Яримовичі, Марія Дзядів,

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШОГО ЖИТТЯ": 50.00 дол.

по 20.00 дол. - Лідія і Володимир Гладкі, Стефанія і Василь Надраги,
по 10.00 дол. - Евстахія Шуган,

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ПЛАСТОВОГО ЖУРНАЛУ „ЮНАК"

25.00 дол. - Пластове Племя "Перші Стежі",

НА ПЛАСТОВУ СТАНИЦЮ В ЧИКАҐО

25.00 дол. - Анна Ганкевич,

НА ЦЕРКВУ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ: 700.00 дол.

500.00 дол. - Віра Левицька,
200.00 дол. - Софрон і Марґарета Левицькі,

НА СЛУЖБИ БОЖІ :

Ірена Старосольська, Ірена і Олександер Капустинські, Тетіяна Тремейн, Оля Жевко, Анна Ганкевич, Марія Левицька, Анна Секрета, Віра Ганкевич, Марта Ганкевич, Софрон Ганкевич, Марія Кінасевич, Софрон Левицький, Іванна і Петро Ганкевичі, Тиміш і Оля Білостицькі, Роман і Дарія Яримовичі, Олена Мартинюк, Родина Голинських, Ігор і Стефанія Заяць, Нетті Келі, Дарія Зайферт, Мирослав Зайферт, Анна Никифоряк, Стефа Крушельницька, Володимир Процик, Богданна і Володимир Гнатківські, Галина Кузьма, Олександра і Орест Щур.

Щиро Дякую за вшанування пам'яті Покійної

Віра Левицька

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що в понеділок, 30-го січня 1984 р. відійшов у Вічність

наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА МОРАВСЬКИЙ

б. учасник Визвольних Змагань, народжений 1882 р. в Носові, Підгаєцького повіту, Україна.

ПАНАХИДА буде відслужена в середу, 1-го лютого 1984 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні R. Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 2-го лютого 1984 р., о год. 10:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Миколая в Пассейку, а звідтам на кладовище Кальварія в Петерсоні, Н. Дж.

У глибокому смутку:

доњка — МАРІЯ ҐАРБАЧЕВСЬКА з чоловіком РОМАНОМ
донька — СТЕФАНІЯ ПОКОРА з чоловіком СТЕПАНОМ
син — ТЕОФІЛЬ з дружиною ЛЕСЕЮ
внуки:
БОГДАН з дружиною АННОЮ
АЛЕКСАНДЕР з дружиною ВІРОЮ
СОНЯ з чоловіком ПАВЛОМ
РОМАН з дружиною МЕРІЛІН
НАТАЛКА, ЛЕСЯ, МИРОН, ЮРКО, МАРІЙКА І МИХАСЬ
правнуки — АНДРІЙКО І РОМЧИК
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ американських та далекосхідніх військових керівників та дипломатів, американська військовоморська фльота посилила свої спостереження за розбудовою совєтських військових баз Кам Ран і Да Нанг у В'єтнамі. Ці розвідувальні дії наступили в той час, як ЗСА, Японія та інші країни південносхідньої Азії затривожені совєтською розбудовою сухопутних, морських і повітряних військових сил від півдня В'єтнаму до далеких окраїн півночі Сибіру. Совєтський Союз уже повністю засвоїв ті американські військові бази, які були побудовані у В'єтнамі під час в'єтнамської війни, і розбудовує їх, особливо бази Кам Ран і Да Нанг.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Різдвяна Ялинка—дитяче свято

Неділя, 8-го січня 1984 року Божого, другий день Різдва Христового за старим стилем, надовго залишиться в пам'яті і серцях українських любих діточок, а також і дорослих. Після Служби Божої в цей день Школа Українознавства та релігії при православній парафії св. Покрови у Філядельфії силами батьків, учителів, з „артистами"—самими дітьми, влаштувала Ялинку, яка відбулась урочисто й дуже добре. Всі діти, добре підготовані, свої ролі виконували з піднесенням і поправною українською мовою. Було приємно й радісно бачити їх в українських строях, чути зворушливі деклямації, співи, музику.

Ще перед початком імпрези керівник педагогічної частини М. Євсевська звернулася до всіх присутніх, привітавши з Різдвом Христовим та Новим Роком, із закликом—допомогти нашим українським поселенцям у Бразилії, що сильно потерпіли від зливи—повені, яка навістила Бразилію минулого літа й принесла великі руїни. Люди лишились без даху над головою, без необхідних матеріяльних засобів до життя. Треба нам усім відгукнутись з допомогою, хто чим може: грішми, одягом, книжками, бо діти там позбавлені можливости навіть відвідувати школу. Відгукнімось! Допоможімо! Виконаймо наш національний і християнський обов'язок. І тут же п-ні Петряник вручила 5 дол. своєї скромної пожертви, а інші напевно наслідуватимуть її.

Перед початком імпрези присутні підкріпились смачними українськими стравами, що їх приготували невтомні руки матерів та бабунь наших дітей під керівництвом Батьківського комітету, головою якого є енерґійна і працьовита Наталя Руда. Була теж організована льотерія, знову ж таки в заряді Батьківського комітету. Руками й старанням комітетових і членів була гарно удекорована сцена з сріблястими сніжинками, вертепом та барвисто оздобленою Ялинкою. Батьківський комітет і всі батьки добре попрацювали, а окремо слід згадати добродія Ф. Кудрика, який ніколи не відмовляє в друкуванні потрібних нам матеріялів.

Рівно о 1-ій годині почалося свято Ялинки, що його започаткував настоятель парафії митрофорний прот. о. Борисенко. Отець-парох привітав усіх з великим святом Різдва Христового та Новим Роком і побажав найкращого в житті кожному. На всіх радість, заля була переповнена батьками, дідами, бабунями, гостями, молоддю і дітьми.

Після колядки „Бог предвічний", яку заспівали всі зібрані, почалась мистецька частина у виконанні учнів школи. Учні 4-6 кляс проспівали колядку „Христос родився" бадьоро й упевнено під керівництвом учительки співу Лесі Рудої під акомпаньямент Оленки Рудої, вихованок цієї школи. На сцені був оформлений „Вертеп" і учні 1-2 кляс виконали спільну деклямацію „Вертеп" під керівництвом своїх учительок Н. Савчук та В. Левицької. Діти у відповідних убраннях сміливо і впевненно виконували свої ролі. Присутні не хотіли відпускати зі сцени наших чудових малят, з уст яких лунала гарна поправна українська мова. А ми ж не на Україні. Хіба не радість!

Під керівництвом вчительки Г. Кудрик учні 3-ої кляси виконали декілька віршів. Всі виконавці вільно й легко трималися на сцені і добре виконували свої завдання; добре проспівала пісеньку „Зима йде" учениця 4-ої кляси Віра Літкевич, це наша солістка, напевне майбутня співачка; а учень 9-ої кляси Д. Юрчак виконав на скрипці під акомпаньямент Лесі Рудої три колядки, це наш майбутній музика.

Були деклямації творів поетес Діми і Ганни Черінь учнями 4-ої кляси під керівництвом Р. Іхтіярів. Деклямували Г. Лей, В. Літкевич, П. Дяченко. „Молитву за Україну" О. Терелецької деклямував учень 8-ої кляси П. Адамс. Учні першої, другої, третьої кляс проспівали пісеньку „Зайчик в лісі" та коляду „Радуйтеся всі люди" (муз. Вавринюк) під керівництвом Лесі Рудої, акомпаньювала Оленка Руда.

І нарешті, „На янгольській плянеті"—М. Левицька, та „Різдвяна ніч"—О. Кобець,—інсценізацію виконали учні 6-ої кляси під керівництвом вчительки Лесі Долинай (теж вихованка школи) у чудовому оформленні й виконанні. Сценка зробила на присутніх велике враження—янголи й Святий Миколай проганяють нечисту силу (чортиків з вилами), перемагають Божою правдою.

Тут далі сталася нагода святій силі— янголам і Св. Миколаєві, роздати Різдвяні подарунки дітям. Це зробило велике враження на малят. З приємністю слід підкреслити ще й таке: наші учні попередніх випусків школи, об'єднанні в організації ОДУМ, пішли з Колядою привітати своїх учителів. Із Коляди вони дали дарунок на школу в сумі 100 дол. Підкреслюю цей вчинок молоді з великою приємністю, бо це ще один доказ, що праця українських учителів не вмирає.

О. Піддубна

Діяльність Осередку СУМ у Ню Йорку

Школа Українознавства при Осередку СУМ-А влаштувала вечір св. о. Миколая в залі Дому ОУВФ у суботу, 17-го грудня 1983 року.

Діти, батьки і гості зібралися в 2-ій годині на відкриття, заспівавши коляду „Бог Предвічний". Після цього учні від 1-ої до 8-ої кляси деклямували вірші з нагоди Різдва і свята Миколая.

В другій частині програми поставлено сценку з ангеликами і чортиками, а потім св. о. Миколай, який привіз зі собою багато подарунків, їх роздав чемним дітям.

Сценку цю підготовив учитель 6-ої кляси , дружинник Андрій Бігун; на фортепіяні грав дружиник Юрій Фурда.

У цей самий день під час імпрези Булава Юнацтва Осередку СУМ влаштувала Зимовий Базар, на якому продавали різноманітні прикраси для ялинок, вироблені дітьми під час юнацьких сходин, та смачне печиво, яке доставили виховники і впорядники.

Кожного року Булава Юнацтва СУМ-А влаштовує костюмівку для молодшого юнацтва. Цьогорічна костюмівка відбулась 12-го листопада 1983 року під назвою „Цирк". Кілька тижнів перед тим члени Булави разом із виховниками і впорядниками приготовляли різні прикраси та плянували програму юнацьких ігор та забав.

Велика заля дому ОУВФ була так гарно прикрашена, що всім здавалось, що вони справді прибули до цирку. В клітках були різні дикі звірі, як, наприклад, леви, тигри, зебри, а біля них ходили „кльовни", „жонглери", „велетень" і „залізна пані".

Юнацтво пишалося у різних костюмах, а їх привітали три кльовни, чпіваючи коломийку. Цирк мав свою власну окрестру. Висвітлено різні дитячі фільми. Радості юнацтва не було кінця, а виховники подбали і про перекуску.

При кінці програми роздано нагороди для тих, що мали найкращі костюми.

Кіш старшого юнацтва з допомогою дружинників СУМ нашого Осередку влаштував вже традиційний Андріївський вечір, що відбувся у суботу, 10-го грудня. Заля дому ОУВФ була прикрашена блискучими зірками і місяцями і, здавалось, що присутні ввійшли до зачарованого місця, шукаючи свою долю.

Програма почалась різними ворожіннями: виливання воску, кидання голок на воду, ворожіння картами і тарілками. Після цього присутні взяли участь у різних іграх і забавах, що ними проводив заступник голови Осередку Іван Лещук.

При кінці вечора юнаки по черзі пробували „вкусити калиту". Хлопці скакали до калити, яка була підвішена мотузком до стелі, і пробували її вкусити. Наші предки вірили, що котрому це вдасться, дістане всі добрі прикмети, що їх його майбутня дружина хотіла б у ньому бачити. Але нікому не вдалось тої калити вкусити, тому її розділено поміж присутніми юнаками.

Христина Цебрій

Відійшла одна з піонерок

Ірина з Навроцьких Лунів— жінка величезної духовоі наснаги. Вже минуло їй 90 літ, а ще можна було бачити її на національних імпрезах, у церкві, а головно на сходинах Клюбу емеритів, де розважала молодших за себе концертами на фортепіяні, бо була колись добра піяністка.

Народилась Ірина 15-го січня 1892 року у Львові, де її батько о. Василь Навроцький був катехитом. Її дідо о. Андрій Навроцький, ровесник Маркіяна Шашкевича і його однодумець. До школи ходила Ірина в Долині, де її батько був інспектором шкіл, а закінчила освіту в учительській семінарії СС. Василіянок у Станиславові, де її батько о. Василь продовжував працювати довгі літа як шкільний інспектор.

Під час Першої світової війни родина еміґрувала до Відня. Молоденька Ірина працювала в Комітеті допомоги пораненим українським воякам. Повернувши після відступу росіян із Галичини до Станиславова, здала там матуру в 1918 році і почала учителювати. Тоді вона познайомилась із старшиною Галицької армії д-ром Андрієм Лунівим, з яким одружилась. Але недовго жила з чоловіком. Він перейшов із Галицькою армією за Збруч, вона залишилась покищо в Станиславові, де піклувалась пораненими вояками УГА. Пізніше, нав'язавши з знайомства з деякими знатними особами в уряді Петлюри, поїхала з ними на Східню Україну шукати за своїм чоловіком. Жила якийсь час у Кам'янці Подільському, відтак у Вінниці, аж, врешті, розвідала, що її чоловік у Одесі, де він жив, вирвавшись із-під „стєнки" Г—ПУ. Повернулись вони до Галичини. Д-р Лунів відкрив адвокатську канцелярію в Борщеві, де став політичним і культурним лідером повіту. Св. п. Ірина взялась до організації жіноцтва, заклавши в Борщеві відділ Союзу Українок, головою якого була довгі роки. Але це спокійне життя не тривало довго. Д-р Лунів відійшов нагло із цього світу на 49 році життя, жертва знущань у полоні.

Ірина переселилася після смерти чоловіка до Львова, де зорганізувала собі маленьке підприємство. Жила вона дітьми—Зіркою і Орликом, та громадською працею. Майже ввесь свій вільний від заробіткової праці час присвячувала діяльності в Головній Управі Союзу Українок.

Взимку 1941 року перенесла другий удар долі. Її улюбленого сина, ще не 15-літнього Орлика (хресне ім'я Роман-Олег) заарештувало НКВД за зв'язки з ОУН і розстріляло. Ірина втратила дещо зі своєї наснаги до життя і боротьби з труднощами і негодами, але не зломалась зовсім. Прийшлось втікати на Захід з мамою, дочкою і внучкою. Зять д-р Ераст Бурачинський, дивізійник, попав під Бродами в полон, в якому прожив, вдаючи німця, п'ять років.

Переселившись до Америки, Ірина не переставала працювати і брати участь у громадському житті, але роки робили своє. Все ж до кінця боролась і не піддавалась, бойова це жінка була.

Померла 18-го травня 1983 року, похоронена на кладовищі о. Миколая в Чикаґо. Мало хто навіть із молодших, з якими колись працювала і боролась св. п. Ірина, є між живими. Чи вистачить ця скромна згадка про одну з піонерок, які клали в минулому підвалини під наше національне завтра?

м. б.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН Г. МАРКО, член УНС Відд. 94-го ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 21-го листопада 1983 року на 86-му році життя. Нар. 1898 року в Україні. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Перл. Похорон відбувся 23-го листопада 1983 року на цвинтарі Воскресіння в Мавнт Клеменс, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

.....

ЛУКА ТЕРТИЧНИЙ, член УНС Відд., 63-го Т-ва „Січ" в Форд Ситі, Па., помер 20-го грудня 1983 року на 94-му році життя. Нар. 28-го жовтня 1886 року в Україні. Членом УНС став 1919року. Залишив у смутку дочку Юлію Вольфе і сина Андрія. Похорон відбувся 24-го грудня 1983 року на цвинтарі св. Марії в Форд Ситі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

.....

МИКОЛА СКРИНИК, член УНС Відд. 259-го ім. Пречистої Діви Марії в Чикаго, Ілл., помер 26-го грудня 1983 року на 81-му році життя. Нар. 4-го вересня 1902 року. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку дружину Марію, сестру Катерину, племінників і племінниць. Похорон відбувся 29-го грудня 1983 року на цвинтарі св. Воскресення в Джастіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Ю.Гуглик, секр.

.....

МАРІЯ НАЙДОК, член УНС Відд. 147-го ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па., померла 26-го грудня 1983 року на 84-му році життя. Нар. 1-го січня 1899 року в Шенандоа, Па. Членом УНС стала 1934 року. Залишила в смутку доньку Марію А. Блазовську-Коплей, синів — Геррі, Михайла, Івана, Альфреда і Вілліяма; сестер — Анну Костишак і Етел Сікколіні, 17 внуків і сім правнуків. Похорон відбувся 29-го грудня 1983 року на цвинтарі св. Михайла в Шенандоа Гайтс, Па.

Вічна Її Пам'ять!
К. Гуцайлюк, секр.

.....

МАРІЯ ЮНЕВИЧ, член УНС Відд. 56-го ім. св. Івана Хрестителя в Веслінгу, В.Ва., померла 27-го жовтня 1983 року. Нар. 15-го березня 1892 року в Литві. Членом УНС стала в 1926 році. Залишила в смутку дітей Вірджінію, Катерину, Володимира і Теклю. Похорон відбувся на цвинтарі Апленд в Йорквіллі, Огайо.

Вічна Її Пам'ять!
П. Когут, секр.

.....

МИХАЙЛО КУШВАРА, член УНС Відд. 171-го ім. Л. Українки в Джерзі Ситі, Н.Дж., помер 15-го грудня 1983 рооку на 76-му році життя. Нар. 1907 року в Пенсильванії. Членом УНС став у 1925 році. Залишив у смутку дружину Марію. Попохорон відбувся 19-го грудня 1983 року на цвинтарі св. Івана в Беллфонті, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

.....

МАРІЯ ГРЕСКО, член УНС Відд. 373-го „Сестрицтва Любови" в Ст. Луїс, Мо., померла 29-го грудня 1983 року на 90-му році життя. Нар. 27-го червня 1893 року. Членом УНС стала 1920 року. Залишила в смутку синів Вілліяма і Івана; доньок — Анну МекФарленд, Еву Подобу, Олену Поліззі, Ірену Авбучан, внуків і правнуків. Похорон відбувся 31-го грудня 1983 року на цвинтарі Сансет в Ст. Луїсі, Мо.

Вічна Її Пам'ять!
Ярослава Вільямс, секр.

.....

ЮРКО ЛЕСАК, член УНС Відд. 163-го Т-ва „Єдність" у Філядельфії, Па., помер 30-го грудня 1983 року на 69-му році життя. Нар. 1914 року в селі Теплиці, пов. Ярослав, Зах. Україна. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Ксеню, дочку Марійку з мужем Креґі, брата Василя з родиною, брата Миколу з родиною, стрийка Павла з родиною в Польщі, та дальшу і ближчу родину. Похорон відбувся 4-го січня 1984 року на цвинтарі Св. Марії на Факсчейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Т.Дуда, секр.

.....

МИХАЙЛО ГОШУЛЯК, член УНС Відд. 356-го Т-ва „Карпати" в Омага, Небраска, помер 21-го грудня 1983 року на 68-му році життя. Нар. 1915 року в селі Паушівка, Зах. Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Анну, двох синів — Ореста і Михайла, чотири дочки — Ярославу Продивус, Дарію Блазавскас, Іванну Пенні і Марію Гарфілд, 23-ох внуків, 14 правнуків, одного брата і дві сестри в Україні і дальшу родину в Канаді. Похорон відбувся 24-го грудня 1983 року на цвинтарі Вестлови (українська секція) в Омага Небраска.

Вічна Йому Пам'ять!
Олекса Продивус, секр.

.....

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 4-го ЛЮТОГО 1984 р.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори Т-ва ім. Е. Коновальця 423 Відд., о год. 4-ій по пол. в приміщенні „Осередку Сеньйора", в горішній залі при 2355 Вест Чикаґо Авеню. На порядку: звіти Управи, К. Комісії, уділення абсолюторії уступаючій Управі, вибір нової Управи на 1984 р. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість чл., збори відбудуться годину пізніше без огляду на кількість присутніх членів. — О. Городиський, гол., Я. Берестянський, секр.

НЕДІЛЯ, 5-го ЛЮТОГО 1984 р.

Джерзі Ситі, Н. Дж. Загальні збори Т-ва „Українська Січ" 170 Відд., о год. 4-ій по пол. в УНДомі. На порядку: відкриття; вибір президії; відчитання протоколу з попередніх загальних зборів; звіт Управи; звіт К. Комісії; дискусія над звітами; уділення абсолюторії уступаючій Управі; слово представника Головного Уряду УНСоюзу; вибір нової Управи і К. Комісії; внески і побажання; різне; закриття зборів. Управа запрошує усіх чл. взяти участь у цих загальних зборах. — О. Зубрицький, предс., В. Білик, секр.